

INQUIRY INTO THE DRAFT WALES BILL

A response from the Bishops of the Church in Wales submitted to the Constitutional and Legal Affairs Committee of the National Assembly for Wales.

The stated intention of the draft Wales Bill, to deliver “a stronger, clearer and fairer devolution settlement” for Wales and to do so through a reserved powers model, is to be welcomed. Wales needs a far better mechanism for law-making than devolution has so far delivered and the reserved powers model has proved effective in Scotland.

The declaration in the Bill that the Assembly is a permanent part of the UK constitution and the devolution of further powers, including the ability of the Assembly to run its own affairs with greater control over energy, transport and electoral reform, are also to be welcomed.

Regrettably, however, the draft Bill has not had an auspicious start. Three of the four political parties of the Assembly have rejected it outright and even the leader of the Conservatives has expressed a concern about its clarity. Moreover, serious doubts about its ability to stand the test of time have been raised by several constitutional experts. Such a lack of confidence in the Bill among the elected representatives inevitably raises concern.

It is plain to see where these misgivings about the Bill arise. Firstly, the sheer number of reserved matters, with the various exceptions and interpretation provisions, make for an extremely incoherent and unwieldy system. Its complexity risks undermining the democratic process in Wales as the vast majority of people will simply not understand what power their Government has and how, therefore, they can hold it to account.

Secondly, the cumulative effect of the reserved matters results in an unfair loss of competence for the Assembly. It would actually lose powers the people in Wales voted in favour of four years ago – which again undermines our democratic principle. The Assembly’s power would be further diminished by the Bill’s provision for the Secretary of State to intervene on any Welsh legislation, even on matters fully within the Assembly’s competence. This gives rise to the understandable accusation that there will be an “English veto on Welsh laws” and the prospect of constant wrangling between the government in Wales and the government in Westminster. The provisions in the draft Bill are in danger of reversing rather than progressing devolution in Wales.

Wales deserves, and has asked for, a settlement which is fair and just. What is on offer at the moment is a rather rushed Bill which goes against the spirit of both what the Prime Minister promised after the Scottish Referendum and the desire expressed in the Bill’s foreword. Time should be allowed to address the concerns commonly identified in order to produce a Bill that is not only workable but which Wales can endorse.

The Archbishop of Wales, the Most Revd Dr Barry Morgan
The Bishop of St Davids, the Rt Revd Wyn Evans
The Bishop of St Asaph, the Rt Revd Dr Gregory Cameron
The Bishop of Monmouth, the Rt Revd Richard Pain

The Bishop of Swansea and Brecon, the Rt Revd John Davies
The Bishop of Bangor, the Rt Revd Andy John
The Assistant Bishop of Llandaff, the Rt Revd David Wilbourne

YMCHWILIAD I DDRAFFT FIL CYMRU

Ymateb gan Esgobion yr Eglwys yng Nghymru a gyflwynwyd i Bwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Dywedwyd mai bwriad drafft Fil Cymru yw sicrhau setliad datganoli cryfach, cliriach a thecach i Gymru a chroesewid gwneud hynny drwy fodel pwerau a gadwyd. Mae Cymru angen llawer gwell mecanwaith ar gyfer deddfu nag a ddarparwyd gan ddatganoli hyd yma ac mae'r model pwerau a gadwyd wedi profi'n effeithlon yn yr Alban.

Croesewir hefyd y datganiad yn y Bil fod y Cynulliad yn rhan barhaol o gyfansoddiad y Deyrnas Unedig a datganoli pwerau pellach, yn cynnwys gallu'r Cynulliad i redeg ei fusnes ei hun gyda mwy o reolaeth dros ynni, trafniadaeth a diwygio etholiadol.

Gwaetha'r modd, fodd bynnag, ni chafodd y drafft Bil ddechrau addawol. Mae tair o'r pedair plaid wleidyddol yn y Cynulliad wedi'i wrthod yn llwyr ac mae hyd yn oed arweinwyr y Ceidwadwyr wedi mynegi pryder am ei eglurdeb. Fodd bynnag, mae nifer o arbenigwyr cyfansoddiadol wedi codi amheuan difrifol am ei allu i dal ei dir. Mae'n anochel fod diffyg hyder o'r fath ymysg cynrychiolwyr etholedig am y Bil yn codi pryderon.

Mae'n rhwydd gweld lle mae'r amheuan hyn am y Bil yn codi. Yn gyntaf, mae nifer fawr y materion a gadwyd, gyda'r gwahanol ddarpariaethau eithriadau a dehongliadau, yn arwain at system ddigyswllt a thrwsogl iawn. Mae ei chymhlethdod yn codi risg taseilio'r broses ddemocrataidd yng Nghymru gan na fydd mwyafrif helaeth y bobl yn deall pa rym sydd gan eu Llywodraeth ac felly sut y gallant ei dal i gyfrif.

Yn ail, effaith gronnu y materion a gadwyd yw colled annheg cymhwysedd i'r Cynulliad. Byddai mewn gwirionedd yn golli pwerau y pleidleisiodd pobl Cymru o'u plaid bedair blynedd yn ôl - sydd unwaith eto yn taseilio ein hegwyddor ddemocrataidd. Byddai pwerau'r Cynulliad yn cael eu gostwng ymhellach gan ddarpariaeth y Bil i Ysgrifennydd Cymru ymyrryd ar unrhyw ddeddfwriaeth Gymreig, hyd yn oed faterion yn llwyr o fewn cymhwysedd y Cynulliad. Mae hyn yn achosi cyhuddiad dealladwy y bydd "feto Seisnig ar gyfreithiau Cymreig" a'r rhagolygon o ffræo cyson rhwng y llywodraeth yng Nghymru a'r llywodraeth yn San Steffan. Mae darpariaethau'r drafft Fesur mewn perygl o wrthdroi yn hytrach na hybu datganoli yng Nghymru.

Mae Cymru yn haeddu, ac mae wedi gofyn am, setliad teg a chyfiawn. Yr hyn a gynigir ar hyn o bryd yw Bil sydd wedi'i ruthro braidd a aiff yn groes i naws yr hyn a addawodd Prif Weinidog y Deyrnas Unedig ar ôl Refferendwm yr Alban a'r dymuniad a fynegir yn rhagair y Bil. Dylid caniatáu amser i drin y materion a ddynodwyd yn gyffredin er mwyn llunio Bil sy'n ymarferol a hefyd yn un y gall Cymru ei gymeradwyo.

Archesgob Cymru, y Parchediacaf Dr Barry Morgan
Esgob Tyddewi, y Gwir Barchedig Wyn Evans
Esgob Llanelwy, y Gwir Barchedig Dr Gregory Cameron
Esgob Mynwy, y Gwir Barchedig Richard Pain
Esgob Abertawe ac Aberhonddu, y Gwir Barchedig John Davies
Esgob Bangor, y Gwir Barchedig Andy John
Esgob Cynorthwyol Llandaf, y Gwir Barchedig David Wilbourne